

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİNİN GİDERİLMESİ VE TOPLUMSAL CİNSİYETE DAYALI ŞİDDETİ ÖNLEME POLİTİKA BELGESİ VE YÖNERGESİ

Yönetim Kurulu Kabul Tarihi:13.12.2023 Tarihli ve 2023-16 sayılı
Yönetim Kurulu toplantısında onaylandı

LİSTAG'ın Vizyonu:

LİSTAG tüm insanların cinsel yönelim, cinsiyet kimliği ve cinsiyet ifadelerinin hiç bir ayrımcılık olmaksızın tanındığı, özgürce beyan edilebildiği ve saygı gördüğü, eşit vatandaşlık haklarına sahip olduğu bir gelecek tahayyülü ile çalışır.

Amaç:

Bu belge ile Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İlkesinin derneğimizin istisnasız tüm faaliyetlerinde ve ilişkilerinde geçerli olacağını taahhüt ediyoruz.

Bu belge ile,

- . Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddet kavramlarına yaklaşımımızı;
- . Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddetin önlenmesi amacıyla benimsediğimiz ilkeleri;
- . Derneğimizin tüm faaliyet ve ilişkilerinde Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddeti önlemek amacıyla alacağımız önleyici tedbirleri;
- . Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddet kapsamında değerlendirdiğimiz durumlarda izlenecek ve uygulanacak yöntem ve yönergeleri;
- . Bu yönergelerin uygulanmasından sorumlu Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu'nu ve sorumluluklarını;
- . Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddet kapsamında değerlendirdiğimiz durumlarda uygulanacak yaptırımları;

. Yaptırımların uygulanmasında Yönetim Kurulu'nun sorumluluğunu tanımlamayı hedefliyoruz.

Kapsam ve Bağlayıcılık:

Bu belgede, LİSTAG'ın tüm faaliyetlerinin toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılık ve şiddetten tamamen arınmış olmasına yönelik ilkeler ve kurallar ve yönergeler tanımlanmaktadır.

Bu belge, LİSTAG'ın tüm yönetici ve yürütücü ve denetleyici organlarını (Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu) doğrudan LİSTAG'ın faaliyetleri aracılığıyla, -bu faaliyetlerin gerçekleştiği mekânlarda ve esnada, bu faaliyetlerin kapsamına girecek şekilde- ilişki içinde bulunduğu herkesi (çalışan, üye, gönüllü, destek alan/veren, danışmanlık alan/, eğitimci, uzman, dernek tarafından düzenlenen etkinliklere katılan kişiler v.b) kapsar. Bu kapsama giren herkes bu belgede ortaya konulan politikalara uygun davranmakla sorumludur.

Bu belgede ortaya konulan politikaların eksiksiz uygulanmasını sağlamak Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu'nun sorumluluğudur.

Metnin Dayanağı:

Bu belge,

. CEDAW (Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi), İstanbul Sözleşmesi (Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi),

. ILO 190 (Çalışma Yaşamında Şiddet ve Tacizin Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Sözleşme)

. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Ek 12. Protokol

. İç hukukta ise başta Türk Ceza Kanunu ve 6284 sayılı (Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair) Kanun olmak üzere ilgili yasal düzenlemelere dayanır.

Tanımlar:

Toplumsal Cinsiyet:

Toplumsal cinsiyet, doğuştan atanan cinsiyetlere toplum tarafından yüklenen fiziksel, davranışsal özelliklerin ve rollerin tümüdür. Bazı fiziksel özellikler, davranışlar, cinsiyet ifadeleri, roller toplum tarafından "erkeksi", bazıları aynı toplum tarafından "kadınsı" olarak değerlendirilir.

Bu yaklaşımın bilimsel biyolojik bir dayanağı yoktur.

Toplumsal cinsiyet tanımları kültürden kültüre değişebildiği gibi, aynı kültür içerisinde farklı zaman içinde de değişebilir.

Toplumsal Cinsiyet anlayışı tanımı gereği ikili cinsiyet sistemine dayanır ve toplumda hiyerarşi, güç ve iktidar ilişkilerinin en temelinde bulunur ve bu ilişkileri pekiştirir. Bu nedenle Toplumsal Cinsiyet kavramını iktidar ilişkilerinden ayrı düşünemeyiz. Aynı nedenle Toplumsal Cinsiyet kavramı toplumda sosyokültürel ve ekonomik sınıf, etnik kimlik, yaş, sağlık ve engellilik gibi fiziksel durumların tümüyle kesişen ve birlikte ele alınması gereken bir kavramdır.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği:

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği eğitim, bütün vatandaşların cinsel yönelim, cinsel kimlik ve cinsel ifadeleri nedeniyle hiçbir ayrımcılığa uğramadan sağlık, çalışma, hukuk gibi toplum yaşamının bütün alanlarında eşit olması ve haklarının yasalar tarafından istisnasız korunması anlamına gelir.

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddet:

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddet en temel ve yaygın insan hakları ihlallerinden biridir.

Önyargılara dayalı olan Toplumsal Cinsiyet anlayışı toplum yaşamının her alanında ve bütün toplumsal ilişkilerde – sokakta, evde, çalışma hayatında, eğitimde, sağlıkta, yasalar karşısında- açıkça ya da örtülü bir şekilde kaçınılmaz olarak pek çok farklı formda ortaya çıkabilir. Bu nedenle teşhis edilmesi en zor insan hakkı ihlallerinden biridir.

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddet açık ve gizli pek çok farklı formda kendini gösterebilir.

Şiddetin varlığını farkına varabilmek için basit aşağıdaki gibi bir sınıflandırma çok işe yarayabilir. (Kaynak: Şiddetsizlik Merkezi, Johan Galtung)

Doğrudan şiddet: Hedefi doğrudan belli ve açık olan fiziksel veya duygusal şiddet türüdür.

Yapısal şiddet: Cinsiyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, cinsiyet ifadesi, ırk, etnik köken, dil, din, mezhep, sosyoekonomik statü, politik görüş, yaş, fiziksel özellikler ve engellilik gibi her tür ayrımcılık ve eşitsizlikten kaynaklanan hak ihlalleri olarak tanımlayabileceğimiz sistemsel şiddet türüdür.

Kültürel şiddet ise bu iki şiddete olan kabulü pekiştiren her tür kültürel gerekçe ve önyargı olarak tanımlanabilir.

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddet çok katmanlı bir kavramdır; Cinsiyet, cinsel yönelim, cinsel kimlik, cinsiyet ifadesi ile ilişkili olduğu kadar ırk, etnik köken, dil, din, mezhep, inanç, ideoloji, fiziksel özellikler, engellilik, yaş, sosyoekonomik statü gibi alanlarla olan kaçınılmaz kesişimsel boyutu göz ardı edilmeden, tüm bu katmanları kapsayan geniş bir perspektifle ele alınmalıdır.

Bu belgede Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddet'i bu perspektifle ve aşağıdaki bütün durumları kapsayacak şekilde tanımlıyoruz.

. Ayrımcı dil ve tavır:

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddet'in en yaygın ve kullanışlı aracı cinsiyetçi, ayrımcı ve şiddet içeren bir dil kullanımudur. Çoğu kez günlük dile iyice yerleşmiş olan bu kullanım görmezden gelinip bir şiddet türü olarak bile algılanmamaktadır.

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddeti önlemenin ilk adımı tüm ilişkilerimizi bu cinsiyetçi, ayrımcı ve şiddet içeren dilden arındırmaktır.

LİSTAG tüm faaliyet ve ilişkilerinde eşitlikçi, toplumsal cinsiyet rollerinden arınmış, cinsiyetsiz ve şiddetsiz bir dil kullanmayı taahhüt eder.

Homofobi ve Transfobi:

Homofobi eşcinsellere, Transfobi ise trans kadınlara, trans erkeklere ve trans şemsiyesi altındaki kimliklere yönelik önyargı ve nefrettir. Ayrımcı, aşağılayıcı, hakaret ve tehdit içeren söylemin ve eylemlerin tümünü kapsar.

Homofobi ve Transfobi, nefret söylemi ve nefret suçları ile yakından ilişkilidir. Bireysel bir önyargı ve olgudan ziyade, toplumsal iktidar ilişkilerinden kaynaklanan ve onu pekiştiren toplumsal bir olgudur.

. Duygusal / Psikolojik Şiddet:

Duygusal şiddet kişinin özgüvenini, kendine saygısını, benlik algısını hedef alan, hakaret, küfür ayrımcı ve küçültücü ifadeler, yalan, baskı, tehdit, korkutma, yıldırma, kişiyi yetersiz ve değersiz hissettiren, manipüle edici, ısrarcı, davranışlar, dışlama, yok sayma gibi kişinin duygusal direncini zayıflatmaya yönelik davranışlardır.

Duygusal şiddet genellikle şiddete maruz bırakılan kişi tarafından bile kolaylıkla fark edilmez, çoğunlukla üstü örtülü ve kötü niyet taşımayan, hatta masum bir niteliğe bürünmüş olarak ortaya çıkabilir. Öyle ki duygusal şiddete maruz bırakılan kişiler kendi algılarından şüphe duyabilir ve kendilerini suçlayabilirler. Duygusal şiddetin

doğasında bulunan bu durum, şiddetin sistematikleşmesine, kişiler arası güç dengesizliğinin pekişmesine neden olur.

Fiziksel şiddetin aksine duygusal şiddet, şiddete maruz bırakılan kişinin çevresi tarafında da görülmez, hissedilmez.

Duygusal Şiddet bir kişi tarafından uygulandığı gibi bir grup tarafından da uygulanabilir.

Duygusal şiddet tüm bu yukarıda belirttiğimiz özellikleri nedeniyle kişiler ve gruplar üzerinde iktidar sağlamanın en kullanışlı araçlarından biridir.

Mobbing olarak bilinen kişiyi kasten yıldırma amaçlı davranışlar ve *Gaslighting* olarak bilinen kişinin kendi algısından, hafızasından ve akıl sağlığından şüpheye düşmesine neden olan kötü niyetli davranışlar da Duygusal Şiddet kapsamındadır.

Mobbing daha çok çalışma ortamlarında karşılaşılan, kişinin mesleki yeterliliğini sürekli sorgulamak, kasıtlı olarak kısıtlı zamanda altından kalkamayacağı görevler vermek, yetkisini kısıtlamak, izole etmek, yok saymak gibi kişiyi yıldırma yönelik davranışlar olarak tanımlanabilir.

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddet'in bundan sonra değineceğimiz aşağıdaki türlerini ve ortaya çıktığı farklı hallerini tanımlamadan önce onay ve rıza kavramını açıklığa kavuşturmamız gerekir.

Onay / Rıza:

Kişinin özgür iradesiyle, sözlü veya bedensel ifade yoluyla net ve açık olarak isteğini belirtmesidir.

İradeyi etkileyen şiddet, tehdit, şantaj, uyku hali, alkol ve uyuşturucu etkisi veya bilinç kaybı, onay verme iradesinin söz konusu olamayacağı engellilik gibi hallerde onay ve rızadan bahsedilemez.

Onay sürekli değildir. Bir davranışa bir kez onay verilmesi bu onayın her seferinde geçerli olması anlamına gelmez. Onay sadece bir seferliktir.

Onay geri çekilebilir. Özellikle cinsel bir eylemde başlangıçta verilen onay kişinin devam etmek istememesi durumunda geri çekilebilir.

Onay ve rızadan bahsederken "rıza inşası" kavramını da göz ardı etmemek gerekir.

Rıza İnşası:

Hukukta cinsel suçların belirlenmesinde ölçüt olan "rızanın olmaması" durumunun bağırarak yardım istememe, fiziksel direnç göstermeme gibi gerekçelerle sınırlandırılması adaletin sağlanmasının önünde engeldir.

Bir davranış karşısında sessiz kalmak açıkça "hayır" dememiş olmak onay vermek anlamına gelmez.

Cinsel eylemler söz konusu olduğunda, sessiz kalmak, belirgin bir direnç göstermemek, içki içmiş olmak, giyilen kıyafetin tahrik edici olması, seks işçisi olmak, olayın gerçekleştiği mekâna kendi isteğiyle gitmiş olması onay/rıza olarak değerlendirilemez. Kişinin ısrar etme, tehdit, baskı gibi duygusal şiddet içeren yöntemlerle zorlanması rıza inşasıdır.

Burada özgür iradede söz edilemez. Rıza inşasının söz konusu olduğu durumlarda cinsel istismar, saldırı, şiddet suçu oluşabilir.

Onay/rıza kavramı cinsiyeti, cinsel yönelimi, cinsiyet ifadesi, cinsiyet kimliği ne olursa olsun herkes için geçerlidir.

. Cinsel Taciz:

Fiziksel şiddet söz konusu olmasa da kişinin onayı/rızası olmadan cinsel nitelik taşıyan söz ve davranışlarla doğrudan ya da üstü örtülü olarak rahatsız edilmesidir. Sistemik ve sürekli olduğu gibi sadece bir kez gerçekleşmiş de olabilir, ancak bu eylemin niteliğini değiştirmez.

Diğer tüm Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrım ve Şiddet türlerinde olduğu gibi öncelikle şiddete maruz bırakılan kişinin beyanı esas olarak alınır.

. Cinsel Saldırı:

Cinselliğe yönelik fiziksel temasta bulunarak vücut dokunulmazlığının ve sınırlarının ihlal edilmesidir.

Diğer tüm Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrım ve Şiddet türlerinde olduğu gibi öncelikle şiddete maruz bırakılan kişinin beyanı esas olarak alınır.

. Cinsel İstismar:

18 yaşından küçük veya onay verme iradesi bulunmayan kişilere karşı gerçekleştirilen cinsel saldırı ve cinsel taciz eylemleridir.

. Cinsel Şiddet:

Bir kimsenin açık onayı/rızası olmadan veya kişinin onay vermesinin mümkün olamayacağı durumlarda kişinin/kişilerin uyguladığı, cinselliğe yönelik teşebbüs ve tehdit içeren her türlü eylem, davranış ve müdahalelerdir.

. Dijital Şiddet:

Kişinin açık onay ve rızası olmadan özel hayatına dair bilgilerini, fotoğrafını, video ve ses kaydını üçüncü kişilerle paylaşmak; bu şekilde tehdit etmek; kişiye bu yolla cinsel içerikli yazılı ve sesli mesaj, fotoğraf, video göndermek, rızası dışında takip etmek için ısrarcı olmak.

. İsrarlı Takip:

Kişinin ısrarlı bir şekilde fiziksel olarak takip edilmesi veya dijital ortamda rızası olmaksızın takip edilmesi, ısrarla takip etme talebi ve iletişim kurma çabası.

LİSTAG'ın Yaklaşımı:

LİSTAG Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin tam olarak benimsendiği ve uygulandığı bir toplum vizyonu ile çalışır ve tüm faaliyetlerinde, ilişkilerinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ilkelerini istisnasız uygular.

LİSTAG yönetim kadrosundan, çalışanlarına, gönüllülerinden, ilişkide bulunduğu her kurum ve kişiyi kapsayacak şekilde, tüm faaliyet ve ilişkilerinde, bulunduğu bütün mekânlarda Toplumsal Cinsiyete Dayalı ayrımcılığın her türünü Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet kapsamında değerlendirir ve bu konuda "sıfır ayrımcılık" prensibini benimser.

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddet açık ve gizli pek çok farklı formda kendini gösterebilir. LGBTİ+'ların haklarının savunulması amacıyla bir arada bulunan ve LGBTİ+'ların çoğunlukta olduğu, nispeten güvenli, şiddetten arınmış olacağını varsaydığımız alanlarda ve ilişkilerde de Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılığın izlerini -açık ya da örtülü- çok çeşitli şekillerde görebiliriz.

LİSTAG bu gerçeği kesinlikle göz ardı etmeden Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddet konusuna tüm cinsel kimlikleri tanıyan ve kişinin beyanını esas alan çok daha geniş bir perspektif ve anlayışla yaklaşır.

İlkeler:

LİSTAG'ın tüm faaliyet ve ilişkilerinde öncelikle Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddetin önlenmesinde veya bu kapsamda karşılaşılabilecek ayrımcılık ve şiddet içeren olası tüm durumlara yaklaşımında, bunların inceleme ve sonuca ulaştırılma sürecinde benimsediği ve uymayı taahhüt ettiği ilkeler şunlardır:

. Sıfır Ayrımcılık İlkesi:

Bu belgede ortaya konulan politikalar, cinsiyet, cinsel yönelim, cinsel kimlik, cinsiyet ifadesi, ırk, etnik köken, dil, din, mezhep, inanç, ideoloji, fiziksel özellikler, engellilik, sağlık, yaş, sosyoekonomik statü

gibi olabilecek herhangi bir temelde "sıfır ayrımcılık" prensibi ile uygulanır.

. Şiddetsizlik İlkesi:

LİSTAG, bu belgenin kapsamına giren tüm durum ve süreçlerde, derneğin tüm faaliyetlerinde, dernek içi ve dernek dışı tüm ilişkilerinde ve iletişimde, eylemde ve dilde istisnasız olarak bu belgede tanımlanan her tür şiddetten arındırılmış dahil olan tüm taraflar için yapıcı, iyileştirici, dönüştürücü bir tutum benimser.

. Başvuranın Beyanı İncelemeye Esastır İlkesi:

Toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılık ve şiddet dilde ve eylemde çoğu kez üstü kapalı bir şekilde gerçekleştiği için şiddete maruz bırakılan kişi için bile ayrıma varılması ve sonuç olarak da kanıtlanması zor olan bir olgudur.

Bu yüzden bu tür durumlarda değerlendirme sürecine başlarken "Başvuran kişinin beyanı esastır" ilkesinden hareket edilir. Şiddete maruz bırakıldığını belirten kişinin beyanı, başka maddi delil olmama ihtimali olan duygusal şiddet, cinsel taciz, cinsel istismar ve cinsel saldırı gibi durumlarda delil olarak değerlendirilir.

Elbette bu tek başına yeterli bir delil olarak kabul edilemez. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu şiddete maruz bırakılan kişinin beyanını esas alarak gerekli incelemeyi başlatmak, süreci adil bir şekilde yürütmek ve sonuçlandırmakla sorumludur.

. İvedilik İlkesi:

Şiddete maruz bırakılan kişinin beyanı üzerine vakit kaybetmeden inceleme süreci başlatılır mümkün olan en kısa sürede sonuçlandırılır.

. Tarafsızlık ve Eşitlik İlkesi:

Sürecin tüm aşamalarında taraflı ve hiyerarşik ilişkileri reddeden eşitlik ilkesine uygun hareket edilir. Taraflardan herhangi biriyle

yakınlığı bulunan ve/veya incelemeye konu alan vakaya herhangi bir şekilde dahil olan kişiler incelemenin yürütülmesi ve karar aşamasında yer almaz.

. Gizlilik İlkesi:

Süreç tüm aşamalarda başvuruda bulunan ve hakkında şikâyet olan kişilerin onurunu gözeterek özel yaşamlarının gizliliğini koruyacak şekilde yürütülür. Kişilerin özel yaşamları ile ilgili ayrıntıların her türlü sosyal ortama taşınmamasına dikkat edilir. Şiddete maruz bırakılanın, tanığın ve/veya ihbar edenin güvenliği gözetilir. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu süreci bu ilkeye uygun yürütmekle sorumludur.

Şeffaflık İlkesi:

Süreç boyunca taraflara ve ilgili kişilere bu belgenin "Süreç ve Yönerge" bölümünde belirtilen süre dahilinde gerekli bilgilendirmeler açıkça yapılır. Gizlilik İlkesi kesinlikle ihmal edilmeden sürecin taraflar için tamamen şeffaf bir şekilde yürütmesi sağlanır.

Özen Gösterme İlkesi:

Sürecin her aşamasında, dahil olan bütün tarafların temel insani ve kişilik haklarının gözetildiği, insan onurunu zedeleyecek, yeni ihlaller ve mağduriyetler doğurabilecek her türlü söylem ve tutumdan uzak kalınan, gizlilik ve tarafsızlık ilkelerinin gözetildiği, bütün taraflar için güvenli ve adil bir ortamın sağlanması amacıyla gereken özen gösterilir.

. Yargılamaksızın Destek İlkesi:

Gerekli durumlarda beyan sahibine talebi doğrultusunda psikolojik, tıbbi ve hukuki destek sağlanmalıdır.

Sürecin amacı, beyan sahibini ve hakkında şikâyet olan kişiyi belirli bir ahlak yargısı temelinde yargılamak değil, beyana konu olan söylem ve eyleme karşı önleyici, yapıcı, iyileştirici ve hakkaniyetli destek mekanizmalarını devreye sokmaktır.

. Onarıcı Adalet İlkesi:

Süreç boyunca öncelikli olarak cezalandırıcı bir adalet anlayışı yerine mümkün olduğunca onarıcı bir adalet anlayışı benimsenir. Fail açısından dönüştürücü, eğitici olan onarıcı adalet anlayışı failin sebep olduğu mağduriyeti anlaması, kabul etmesi, mağduriyetin giderilmesinde katılımcı olmasını ve sorumluluk almasını bekler. Şikayete sözkonusu olan eylemin bu durum için bir kez cezalandırılıp kapatılması yerine ileride benzer bir eylemin tekrarlanmamasını önemser.

Mağdur edilen açısından ise mağduriyetinin anlaşılması, sürece aktif katılımının sağlanması, süreç boyunca güçlendirilmesi ve mağduriyetinin tazmin edilmesi gözetilir.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu Onarıcı Adalet ilkesinin gerektirdiği güvenli diyalog ortamının sağlanmasından sorumludur.

Önleyici tedbirler:

Şiddet ortaya çıkmadan alınabilecek pek çok önlem vardır.

LİSTAG Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddeti Önleme konusunda bilgi ve farkındalık düzeyini artırmak amacıyla, deneyimli ve donanımlı uzmanların katılımıyla yıllık eğitimler düzenlenir. Bu eğitimlere LİSTAG çalışanları ve gönüllüleri katılır.

LİSTAG eğitimlerin yanı sıra organizasyonu içerisinde bu konudaki yaklaşım ve anlayışını pekiştirmek amacıyla çeşitli aralıklarla atölyeler, sohbetler düzenler.

Tüm bu faaliyetler için yıllık bütçesinde pay ayırır.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu:

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu, Yönetim Kurulu'ndan en az bir kişi olacak şekilde, LİSTAG'ın faaliyetlerinde aktif olarak görev alan 4 (dört) LİSTAG gönüllüsünden oluşur.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu ihtiyaç duyduğu durumlarda, bağımsız bir ya da daha fazla uzmanla birlikte çalışabilir.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu'nun Sorumlulukları:

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu, LİSTAG'ın tüm faaliyet ve ilişkilerinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini sağlamak ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılığı ve Şiddeti Önlemek amacıyla çalışır.

Bu belgenin (Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliğinin Giderilmesi ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddeti Önleme Politika Belgesi) LİSTAG'ın tüm yönetici, çalışan, üye ve gönüllüleri ile paylaşılmasından ve derneğin tüm faaliyet ve ilişkilerinde bu belgede ortaya konulan anlayış ve ilkelere uygun davranılmasından sorumludur.

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddetin ortaya çıktığı durumlarda bu belgede ortaya konulan anlayışla ve bu belgedeki tanım ve ilkeleri gözeterek inceleme ve soruşturma sürecini yürütür.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu ihtiyaç duyduğu anda, hukuki, tıbbi vs. hangi konuda gerekiyorsa o konuda bağımsız bir uzmanın bilgisine, tavsiyesine başvurur ve sürece dahil olmasını sağlar.

Gerekli durumlarda tarafların ihtiyaç duyduğu psikolojik, tıbbi, hukuki desteği sağlamak için gerekenleri yapar.

İnceleme ve soruşturma sonunda, eğer varsa sürece dahil olan bağımsız uzmanların tavsiye ve yönlendirmelerini dikkate alarak ve olası yaptırımla ilgili ortak bir tavsiye kararını da içeren ayrıntılı bir rapor hazırlayarak Yönetim Kurulu'na sunar.

Olası Yaptırımlar:

- Faile Yönetim Kurulu tarafından sözlü uyarı verilir.
- Faile Yönetim Kurulu tarafından yazılı uyarı verilir.
- Failin Yönetim Kurulu'na, tüm LİSTAG çalışma gruplarına, beyan sahibine/sahiplerine hitaben sözlü/yazılı olarak özür dilemesi istenir.

-Fail Yönetim Kurulu tarafından belirlenen bir süre için LİSTAG içindeki profesyonel ya da gönüllü olarak yürüttüğü tüm görev ve sorumluluklarından uzaklaştırılır.

- Fail Yönetim Kurulu tarafından belirlenen bir süre için LİSTAG'ın dahil olduğu tüm sosyal etkinliklerden uzaklaştırılır, belirlenen süre içinde sosyal medya aracılığıyla ve dijital yollarla LİSTAG ile iletişimi de kesilir.

- Fail LİSTAG içindeki profesyonel ya da gönüllü olarak yürüttüğü tüm görev ve sorumluluklarından bir daha dönmeyecek şekilde uzaklaştırılır.

- Fail LİSTAG'ın dahil olduğu tüm sosyal etkinliklerden kalıcı olarak uzaklaştırılır, sosyal medya aracılığıyla ve dijital yollarla LİSTAG ile iletişimi de kalıcı olarak kesilir.

- Failin LİSTAG üyeliği Yönetim Kurulu tarafından belirlenen bir süre için askıya alınır.

- Failin LİSTAG üyeliği kalıcı olarak sonlandırılır.

Dernek dışında üçüncü tarafların dahil olduğu durumlarda da sürece aynı anlayış ve ilkelerle yaklaşır.

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık ve Şiddeti ortaya çıkmadan önlemek için bu belgede tanımlanan önleyici tedbirleri alır.

Bu belgeyi dernekle uzun süreli ilişkide bulunan üçüncü taraflarla (destek alan/veren, danışmanlık alan/, eğitimci, uzman gibi) paylaşır.

Bu belgenin (Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliğinin Giderilmesi ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddeti Önleme Politika Belgesi) geliştirilmesi, güncellenmesi, ilgili taraflarla ve kamuya paylaşılması için gerekenleri yapar.

Süreç ve Yönerge:

- . Şiddete maruz bırakılan veya tanık olan kişi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu'na yazılı olarak başvurur.
- . Şikâyet başvurusu etikkurul@listag.org adresine yazılı olarak yapılır.
- . Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu başvuru sahibinin beyanını esas alarak en geç 5 iş günü içerisinde inceleme sürecini başlatır ve aynı anda tarafları ve Yönetim Kurulu'nu yazılı ve net bir biçimde bilgilendirir.
- . Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu, kuruldan en az iki kişinin ve başvuru sahibinin katıldığı bir toplantıda başvuru sahibinin şikâyeti hakkında detaylı bilgi alır, açıklığa kavuşması gereken noktaları açıklığa kavuşturur, başvuru sahibinin ihtiyaç ve taleplerini öğrenir. Bu toplantılar yüz yüze veya çevrimiçi olarak yapılabilir. Bu toplantıların esas amacı bir mahkeme gibi soruşturma yürütmek değil, beyanın tarafsız, ayrıntılı ve özenle dinlenmesidir.
- . Beyana konu olan olayın taraflarından herhangi biri ile etik kurul üyelerinden herhangi birinin idari ya da özel bir ilişkisi olması durumunda, söz konusu üye başvuru sürecine dahil edilmez.
- . Başvuru sahibi dinlendikten sonra tanıklar ve taraflar dinlenir.
- . Bu belgede tanımlanan ilkeler gözetilerek inceleme başlatılır. Gerekirse bağımsız uzmanlardan hukuki, psikolojik yardım ve destek alınır.
- . Tüm toplantılarda, toplantı notları Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu tarafından detaylı olarak alınır ve bu notlar Toplumsal Cinsiyet

Eşitliği Etik Kurulu'nun tüm üyeleri ve toplantıya katılan taraflar ile aynı gün paylaşılır.

. Sürecin her aşamasında taraflar açıkça bilgilendirilir. Tarafların bilgisi olmadan herhangi bir aksiyon alınmaz.

. Gerekli durumlarda tarafların ihtiyaç duyduğu psikolojik, hukuki desteğe ulaşılması sağlanır.

. Gerekirse bağımsız uzmanlardan yardım ve destek alınır.

. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu her başvuruyu, kendine özgü şartları içinde ve yukarıdaki *İlkelere* başlığı altında kapsanan tüm ilkelere uygun olarak inceler, değerlendirir ve olası yaptırımla ilgili ortak bir tavsiye kararını da içeren ayrıntılı bir rapor hazırlayarak Yönetim Kurulu'na sunar.

. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu, başvurunun alındığı tarihten itibaren beyanı en geç 21 iş günü içinde inceleyip raporunu yazılı olarak hazırlamayı ve Yönetim Kurulu'na sunmayı hedefler. Bu sürenin herhangi bir nedenle uzaması durumunda, gerekçesiyle beraber taraflara yazılı olarak bilgi verilir.

Yönetim Kurulu'nun Sorumlulukları:

Yönetim Kurulu, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu'nun sunduğu raporu inceleyerek ve olası yaptırımla ilgili tavsiye kararını değerlendirerek başvuruyu en geç 5 iş günü içinde karara bağlar.

Bu sürenin herhangi bir nedenle uzaması durumunda, gerekçesiyle beraber taraflara yazılı olarak bilgi verir.

Yönetim Kurulu alınan kararı taraflara yazılı olarak bildirir ve vakit geçirmeden uygulamaya koyar.

Bu belgenin ilgili taraflarla paylaşımı:

Bu belge tüm LİSTAG çalışanları, gönüllüleri üyeleri ve LİSTAG'la ilişkide bulunan, faaliyetlerine katılan tüm uzman, eğitimci, danışman

ve danışan niteliğinde herkesin kolaylıkla ulaşabileceği şekilde LİSTAG'ın web sitesinde paylaşılır.

LİSTAG çalışanlarının, gönüllülerinin, üyelerinin, LİSTAG'la sürekli ve uzun vadeli bir ilişki içinde bulunan tüm uzaman, eğitmen ve danışmanların bu belgeyi okuyup benimsediklerinden emin olunmalıdır.

Bu belgenin ilgili kişilerle paylaşılması Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu'nun sorumluluğundadır.

Bu belgenin güncellenmesi:

Bu belge yaşanan vakalar dikkate alınarak, süreçten öğrenilen tecrübe ışığında gözden geçirilerek ihtiyaç duyuldukça ve en geç 2 yılda bir güncellenmelidir.

Bu belgenin güncellenmesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etik Kurulu'nun sorumluluğundadır.

YK BAŞKANI
TÜLAY SAVAŞ

LEZBİYEN GAY BİBERİJUEL (TRANS AR)
BİREYLERİN AİLELERİ VE YAKINLAR
DERNEĞİ
LİSTAG
Kutuk No: 34-252-01
Sahkulu Mah. Seraskerci Cıkmazi 34
No:15 D:1 Beyoğlu / İSTANBUL